

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Szegedi Ítéltábla dr. Hajdú István ügyvéd által képviselt **felperes neve (címe)** alatti lakos felperesnek - dr. Magony Amália ügyvéd által képviselt **alperes neve (címe)** alatti lakos alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2007. október 15. napján kelt 14.P.21.999/2006/20. számú ítélete ellen a felperes 22. és 25. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **megváltoztatja** és megállapítja, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnevét, amikor társaságban a következő kijelentéseket tette a felperesre nézve: „pszichikai eset, elitta az agyát, kényszerképzetek vannak, agyára ment a válás, nem kell vele foglalkozni, mert hülye”.

Az alperest a további jogsértő magatartástól eltiltja.

A felperes perköltség- és illetékfizetésre kötelezését mellőzi.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 20.000.- (Húszezer) Ft első- és másodfokú eljárási költséget, -

valamint az államnak az adóhivatal felhívására 45.000.- (Negyvenötezer) Ft első- és másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

INDOKOLÁS :

Peres felek házastársak. Köztük házassági bontóper van folyamatban. A felperes feljelentése folytán a Kiskunfélegyházi Városi Bíróság előtt 2.B.231/2006. szám alatt indult magánvádas eljárás az alperes, mint vádlott ellen rágalmazás vétsége miatt. A feljelentés szerint az alperes a felperest más személyek előtt pszichopátának nevezte, azt állította róla, hogy „elitta az agyát, kényszerképzetek vannak, agyára ment a válás, nem kell vele foglalkozni, mert hülye”. A büntetőeljárás során az alperes bocsánatot kért a felperestől, aki a feljelentést visszavonta, ezért az eljárást megszüntették.

A felperes módosított keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes a büntetőeljárásban a vád tárgyává tett kijelentéseivel a jóhírnévhez, becsülethez és emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát megsértette, 2005. áprilisában testileg is bántalmazta, ezért az egészséghez fűződő személyiségi joga is sérült. A jogsértés megállapításán túl kérte az alperest a további jogsértéstől eltiltani. A jogsértés nyomán bekövetkezett károsodás kompenzálására előterjesztett 1.800.000.-Ft nem vagyoni kártérítés iránti keresetétől a perben elállt.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Tagadta, hogy a kereset szerinti kijelentésekkel illette a felperest, baráti körben legfeljebb az hangzott el, hogy a felperes pszichikai eset. Annyit szintén mondhatott az ismerősöknek, hogy a felperessel nem kell foglalkozni, ennek az oka az volt, hogy a felperes a házasság megromlása után a legbensőbb családi problémákat teregette ki, amely mindnyájukra nézve hátrányos volt. A felperest nem bántalmazta, állítása szerint sérülései akkor keletkeztek, amikor részegen elesett. Az, hogy a büntetőeljárásban a felperestől bocsánatot kért, nem jelenti azt, hogy a feljelentésben foglaltak ténylegesen elhangzottak, csupán tiszteletből kért bocsánatot.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest az alperes részére 90.000.-Ft perköltség és 108.000.-Ft eljárási illeték megfizetésére. Az ítélet indokolása szerint a meghallgatott **tanú 1** és **tanú 2** tanúk cáfolták az alperesnek tulajdonított sértő kijelentéseket. **tanú 2** a felperestől hallotta, hogy azt állítják róla a városban, alkoholproblémával küzd. A peres felek gyermekei sem erősítették meg a felperes állításait: **/gyermek neve 1/** csak közvetetten, a testvére és édesanyja elmondásából rendelkezik ismerettel, **/gyermek neve 2/** vallomásával pedig ellentétes az érdektelen **tanú 1**, **tanú 2** és **tanú 3** tanúk vallomása. Erre tekintettel nem találta megalapozottnak a jogsértés megállapíthatóságát.

A felperes pontosított fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a jogsértés megállapítását és az alperesnek a további jogsértéstől való eltiltását kérte. Sérrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta; az alperes a büntetőeljárásban a jelen per tárgyává is tett kijelentések megtételét elismerte. **tanú 3** tanú perbeli vallomásában is alátámasztotta „a felperes hülye, nem kell vele foglalkozni” alperesi állítást.

Az alperes e perben maga is elismerte azt, hogy őt pszichikai esetnek nevezte. Az alperes perben tett ellentmondásos nyilatkozatai (hol tagadta, hogy őt pszichikai esetnek nevezte, hol elismerte azt, más alkalommal pedig úgy nyilatkozott, hogy a pszichológiai eset kifejezést használta), valamint a büntetőeljárásban tett, közokiratba foglalt nyilatkozatai a kereseti előadását bizonyítják.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés az alábbiak szerint **alapos**.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése kimondja, a személyhez fűződő jogokat köteles mindenki tiszteletben tartani.

A Ptk. 76. §-a értelmében a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti a becsület és az emberi méltóság megsértése is.

A Ptk. 78. § (1) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés szerint a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyére vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít, híresztel vagy való tényt hamis színben tüntet fel.

A pontosított fellebbezés alapján az ítéletábrán az azt kellett vizsgálnia, hogy az alperes használta-e a felperesre nézve a keresete szerinti kijelentéseket, illetve azok alkalmasak-e az idézett jogszabályok szerinti jogsértés megállapítására.

A perbeli kijelentések megegyeznek a Kiskunfélegyházi Városi Bíróság előtt 2.B.231/2006. szám alatt indult magánvádas eljárásban felsoroltakkal. Az alperes a büntetőügyben a 3. számú jegyzőkönyvben foglaltak szerint úgy nyilatkozott: „elképzelt, hogy baráti társaságban mondtam azokat a kijelentéseket, amiket a feljelentő állít azzal, hogy azt a szót, hogy pszichopata, azt biztosan nem mondtam. Az elképzelt, hogy mondtam olyat, hogy pszichikai eset”. Az alperes a sérelmezett kijelentések elhangzását illetően az „elképzelt” kifejezést használta, de ezt követően emiatt a felperestől bocsánatot kért és „ígéretet tett” arra, hogy a jövőben tartózkodik azok használatától. Ez olyan, az alperes közokiratba foglalt elismerő nyilatkozatának tekintendő, amely cáfolatára a perben meghallgatott tanúk vallomása nem alkalmas. Egyébként pedig helytállóan hivatkozik a felperes fellebbezésében arra, hogy **tanú 3** vallomása is bizonyítja azon kereseti állítást, mely szerint az alperes őt „hülyének” nevezte. Azt, hogy a felperest „pszichikai eset” jelzővel illette, az alperes a perben maga is elismerte.

Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítélet megállapításával szemben bizonyított, hogy az alperes mások előtt a felperessel szemben a keresetben írt kifejezéseket használta.

Becsületsértő a személyiséget érintő közlés, magatartás - vagy bármilyen kívülágban észlelhető tény - amely tartalmára és tartalmának valóságára tekintet nélkül aránytalanul túlzó, indokolatlanul bántó, lealázó, lekicsinylő, lealacsonyító vádaskodás.

- 4 -

Az emberi méltóság megsértése akkor valósul meg, ha a személyt nem önbecsülésének, az emberi érintkezési formák követelményeinek megfelelő elbánásban részesítik, különösen ha emberi mivoltában megalázzák vagy hátrányos helyzetbe hozzák.

A felperes keresetében azt sérelmezte, hogy az alperes a fenti kijelentésekkel a róla a társadalomban kialakult értékítéletet kedvezőtlenül megváltoztatta, amely a jóhírnévhez és a becsülethez való jog sérelmét valósítja meg, függetlenül attól, hogy a felperes kereseti jogcímként az emberi méltósághoz, mint személyiséghez fűződő jog megsértésének a megállapítását is kérte. A következőkes bírói gyakorlat szerint a bíróságnak a felek jognyilatkozataihoz való kötöttsége nem jelenti azt, hogy ha valamelyik fél a perbeli jogviszony jogi minősítését illetően tévesen rossz címet jelöl meg, azt a bíróság határozata meghozatalánál ne minősíthesse a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően, ha a helyes minősítéshez valamennyi tény, bizonyíték, adat rendelkezésre áll (EBH.2004/1143. Komplex Jogtár).

A felperes keresete tartalmilag a jóhírnév megsértésének megállapítására irányult. Ezt követően abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy e kijelentések alkalmasak-e e személyiségi jog megsértésére.

Az alperes nyilatkozatai véleménynyilvánításnak minősülnek. A véleménynyilvánítás is lehet sértő, ha minden ténybeli alapot nélkülözve tartalmaz elmarasztaló értékítéletet vagy indokolatlanul bántó, sértő, lealázó (BH. 2003/407/II, BH. 1993/89.). Az alperes kijelentései ilyenek minősülnek.

A perbeli kifejezések közül az „elitta az agyát” kitétel azon a tényállításon alapul, hogy a felperes - az alperes állítása szerint - rendszeresen italozó életmódot folytat. E kitétel ténybeli alapját azonban az ítéletábla nem vizsgálta, mert az kifejezésmódjában akkor is sértő, ha lenne valóságalapja.

Mindezekre tekintettel az ítéletábla a Ptk. 84. § (1) bekezdés a/ pontja alapján a jogsértést megállapította és tekintettel arra, hogy az a helyzet, amely az alperest e kijelentések használatára indította (a házassági bontóper folyamatban léte alatt a felek között elmergesedett viszony), jelenleg is fennáll, a Ptk. 84. § (1) bekezdés b/ pontja alapján az alperest a további jogsértő magatartástól eltiltotta.

A kifejtettekre tekintettel az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a perköltség és illeték viselésére is kiterjedően a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta.

Az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az eredményesen fellebbező felperes jogi képviselőjével felmerült, a 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet szerinti perköltségének, valamint az Itv. 64. §-a alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt eljárási illetéknek a megfizetésére.

Utal az ítéletábla arra, hogy a felperes az elsőfokú eljárásban az 1.800.000.-Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló kereseti kérelmétől - költsége megállapítása mellett - elállt, melyhez az alperes hozzájárult.

Az e kereseti kérelem kapcsán felmerült eljárási illetékről, illetőleg perköltségről az elsőfokú bíróságnak permegszüntető végzésben kell döntenie. Ilyen végzés meghozatalára ezideig nem került sor, de a felperes a fellebbezési tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy nem vagyoni kártérítési igényét az előzőekre figyelemmel nem tartja fenn, mint ahogyan azt a személyiségi jogsértés megállapítására vonatkozó igényét sem, hogy őt az alperes tettelesen is bántalmazta.

S z e g e d, 2008. június 4.

Dr. Sággy László sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.	Dr. Rakita Zsuzsanna sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró